Posamezna številka stane 30 v.

44. številka. Maribor, dne 2. junija 1919. Letnik XI.

STRAŽA

Inserati ali oznanila se računajo po 40 vin. od 6 redne petitvrste; pri večkratnih oznanilih velik popust.

„Straža“ izhaja v pondeljek in petek popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravništvo: Maribor Koroška ulica. 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti vsak dan od 11.–12. ure dopoldne.

Prodiranje jugoslovanske armade na Koroškem.

Vesela poročila prihajajo iz Koroške. Naša armada zmagovito prodira proti Celovcu. Mesto še sicer ni v naših rokah, a položaj je tak, da celo nemški listi poročajo »die Stadt steht vor der Uebergabe« (Mesto je pred predajo). Po Mariboru se je že v soboto raznesla vest: »Celovec je padel«. Bila je prezgodnja.

Ljubljanski dopisni urad poroča z dne 31 maja ob 22. uri poluradno: Naša ofenziva se uspešno nadaljuje: Tekom 30. maja so naše hrabre čete zavzele Borovlje in Suhi vrh (ob severnem izhodu podroškega predora). Labud je v naši posesti.

Nemci ob svojem umiku rušijo in plenijo. Vse hiše v Spodnjem Dravogradu so oplenjene. Železniške naprave so uničene.

Naše junaške čete so uplenile do sedaj okoli 20 topov raznega kalibra, veliko število strojnic (samo ena kolona je uplenila 42 strojnic), mnogo pušk, municije in tovornih avtomobilov. Ujeli smo večje število sovražnikov. Naše izgube so razmeroma male.

Čete, ki so osvobodile Slovenski Korotan, prebivalstvo navdušeno sprejema. Povsod čujejo naši vojaki o grozodejstvih, ki jih je uprizarjalo podivjano nemško vojaštvo v Borovljah in Labudu, v katerih krajih se je s prihodom naših čet povrnil mir in red.

Novejšega poročila o dogodkih na Koroškem še nismo dobili. Izvedeli smo le toliko, da se naše čete v smeri iz Roža bližajo Celovcu.

R. B.

Kinematograf in naša deca.

Nisem obiskovalec kina, a ko sem čital na lepakih, da predstavlja bioskop v Tegethofski ulici pogrebne svečanosti Zrinjsko-Frankopanskega, sem jo udaril noter. Bila je nedelja in glavni kontingent so tvorili otroci. Na programu je bila še druga točka. Gotovo kaka nedolžna saloigra, ki ne škodi in ne koristi, si mislim. Že dolgo nisem doživel takega — razočaranja. Kot prvo točko so proizvajali neko glupost, katere vsebine, oziroma tendence, dolgo nisem mogel razumeti (ker je ni bilo). No, pa je še šlo, — neumnost, oslarija in nič več. A kmalu je prišlo pa drugače. Slike, grde in ostudne, posnete iz globin velikomestne korupcije, so se vrstile. Vso nagoto življenja, vse strasti so ti kazali z virtuozno natančnostjo . . . In vmes odobravanje. smeh, da, vriskanje otrok.

V srce me je dirnil ta smeh in vroče mi je že prihajalo. Uboge matere, ki so, nič hudega sluteč, pripeljale svojo deco sem. Ob prvem odmoru zapuste gotovo ogorčene dvorano. Odmor . . . Vidim matere s svojo deco. Ne vstajajo, ne zapuščajo dvorane, — smehljajo se in razgovarjajo se s svojimi otroci. Mogoče jim razlagajo, česar ti niso razumeli. Zazeblo me je in z žalostjo sem zrl na to razigrano mladino. Bila je povečini naša slovenska deca, naša bodočnost, o kateri toliko govorimo, toliko pričakujemo. Ta mlada dekletca bodo enkrat matere, bodo v kratkem sama vzgajala deco. Kako? Mogoče slabše od njih mater, ki sede z zadovoljnim obrazom zdaj poleg njih.

Koliko pišemo o vzgoji mladine, koliko učnih načrtov, reform snujemo, obenem pa dopuščamo, da se naša mladina zastruplja s takimi ničvrednimi in nemoralnimi kinodramami. Ne pričakujemo rešitve od staršev naših otrok; ni vsaka žena, ki ima deco, tudi mati. Tudi od šol in učiteljstva ne pričakujemo več, kot jim je mogoče storiti. Kaj pomaga, ako prepove učitelj svojim učencem obisk kinematografa, če pa lastnik pripušča šolsko deco k predstavam? In čemu bi je ne puščal, saj je to dovoljeno, saj ni od policije prepovedano.

Edino oblast z izvrševalno močjo more v tem potrebno ukreniti. Ne le prepovedati, ampak predvsem skrbeti za to, da se ukaz strogo izvršuje. Za verižnike določajo nekje smrtno kazen in vendar nam kradejo ti le denar. Kakšno kazen zaslužijo oni, ki morijo nedolžne duše naše mladine? Kaj pomaga ves trud našega učiteljstva, ako mu kompetente oblasti ne gredo na roko? Ako take predstave v eni uri več poderejo, kot oni v enem letu zgrade? Saj vemo, da imajo naše oblasti v teh pomembnih časih mnogo važnega in nujnega dela, toda ni li to najnujnejše in najvažnejše? Vzgojiti si moramo telesno in duševno krepak rod. Edino v njem je naš spas.

Pred izročitvijo mirovne pogodbe Nemški Avstriji.

Kakor poročajo pariški listi, se bo izročila odposlancem Nemške Avstrije mirovna pogodba danes pondeljek, dne 2. junija. Predno bodo torej dobili vsi naši čitatelji današnjo „Stražo“ v roke, bodo Nemci že imeli v rokah svojo smrtno obsodbo. Izročitev mirovne pogodbe se je itak zavlekla nad pričakovanje dolgo. Že v sredo, dne 14. majnika, so prispeli nemški odposlanci v Pariz, kjer se je potem v pondeljek, dne 19. majnika, vršila v paviljonu Henrika 4. izmena pooblastil kot prvi oficielni čin mirovne konference.

Nemci sami in tudi mi smo nestrpno pričakovali dan na dan, kdaj se vendar enkrat definitivno odloči naša severna meja. Prepričani smo, da bomo prav v kratkem na jasnem. Kakšne pogoje bo vsebovala mirovna pogodba v posameznostih, je še sicer velika tajnost, a glavni njeni obrisi se dajo že posneti po došlih poročilih. Nemška Avstrija bo samostojna republika, ki se ne sme združiti z Nemčijo. Število vojaštva ji bodo predpisale zavezniške države. Rešitev vprašanja vojne odškodnine in dolgov je preloženo na poznejši čas. Po nekaterih poročilih plačata vse vojne dolgove Nemška Avstrija in Ogrska in sicer plača Nemška Avstrija pet milijard K vojne odškodnine v zlatu. Državne dolgove bivše avstro-ogrske monarhije, ki so nastali pred vojno, plačajo vse nanovo nastale države po določenem ključu. Druga poročila pa zastopajo zopet drugačna mnenja.

Kako pa naša meja na severu? Splošno lahko trdimo, da so naše meje proti Nemški Avstriji precej ugodne. Zlasti na Štajerskem se bo v najslabšem slučaju krila meja s sedanjo demarkacijsko črto, a upati je, da se še pomakne nekoliko bolj proti severu. Maribor pa je brez vsakega dvoma slovenska posest; glede tega mesta na mirovni konferenci sploh ni bilo nikakšne diskusije. Na Koroškem bo po zaslugi naših velikih „prijateljev“ Italijanov odločilo ljudsko glasovanje in sicer po najnovejšem poročilu, samo v celovški okolici. Ljudsko glasovanje pa se bo vršilo še le šest mesecev po sklepu miru in sicer pod jugoslovansko upravo. Kaj se bo zgodilo pa z Beljakom, je neznano, a skoraj gotovo je za nas izgubljen.

In meja proti Ogrski? Dr. Slavič piše „Murski Straži“ iz Pariza dne 22. maja med drugim tudi to-le: „Potrpite še torej nekoliko časa! Ne dajte se vznemirjati po neugodnih glasih od sovražne strani. Naša pozicija za Pomurje in Prekmurje ne stoji slabo. Držite vsaj te vojaške pozicije, ki jih imate dozdaj trdno v svojih rokah. Ravnokar sem spravljal zadevo 300 beguncev iz Prekmurja, ki so morali pred madžarskimi boljševiki zapustiti svoje domove, v pariške liste. Sicer pa gre Vaše in naše delo proti — koncu. Kmalu je sploh vse naše sodelovanje izključeno.“ Kakor smo izvedeli iz drugih virov, je prisodila teritorijalna komisija Prekmurje Jugoslaviji, a Italijani delajo tudi tukaj težave.

Vsekakor smo glede severnih mej naše države dosedaj optimisti, upamo, da se ne bomo varali. Popolno jasnost nam bo prinesla izročitev mirovnih pogojev Nemški Avstriji. Ker želimo, da bi se razmere na meji že vendar enkrat končnoveljavno uredile, zato čakamo že tudi mi nestrpno na odločitev pariške mirovne konference.

Slovenci širite „Stražo!“

LISTEK.

O naših krajepisnih imenih.

V „Straži“ z dne 14. aprila t. l., št. 30, je bil majhen donos k raznim „Stražinim“ razpravam o naših krajepisnih imenih. Ker pa je pisec, ki je svoj spis zaznamoval samo z začetnima črkama svojega imena, nekatere reči po svoje razlagal in je tako prišel v nasprotje s trditvami g. D. Žunkoviča, ga je g. Žunkovič v 102. številki „Mariborskega Delavca“ z dne 7. maja 1919 pošteno okrcal. Seveda, kaj pa se meša Savel med preroke, ko po mnenju nekega umrlega vseučiliščnega profesorja nima ne najmanjše sposobnosti za znanstvena raziskavanja, ker ni ne doktor in ne profesor!

Pričkanje v političnih listih sicer nima navadno nobenega uspeha. Tudi jaz bi ne odgovarjal g. Žunkoviču, ako bi njegov odgovor na moj spis ne bil nepričakovano strasten in bi ne zahteval tako kategorično dokazov in zraven — mogoče nehote — moje trditve sam z zgledi ne podpiral. A da sem s tem, da sem nekaj svojih misli zapisal, g. D. Žunkoviča „anonimno blatil“, ko še ga v celem spisu niti imenoval nisem, moram odločno zanikati in si tega ne dam predbacivati, ako tudi nisem strokovnjaško podkovan v etimologiji, kar tudi nisem nikdar trdil.

Na očitano anonimnost bi še samo odgovoril, da se vendar v prvi vrsti gre za reč, za stvarnost, in ne za pisce. Sicer pa še ta anonimnost ni bila popolna.

Dalje: oblika Maribor. — Bilo je leta 1861, ko so v Mariboru Slovenci ustanovili prvo Čitalnico na Štajerskem, če ne vobče na Slovenskem. Za Čitalnico so iskali primerno geslo in je predlagal nekdo — ne vem več kdo, mogoče še kdo izmed starih Mariborčanov ve, mogoče je tudi zapisano v Čitalniški kroniki — ime: Maribor. Dr. Toman je zložil pesem „Mar i bor“, katera se je prvokrat predavala pri otvoritvi Čitalnice leta 1861 in je tudi tiskana v Razlagovi Pesmarici. Takrat se je v javnosti slišalo prvokrat ime Maribor, začelo se je rabiti za poprejšni Marburg. Tako je pripovedoval pred nekako 38 leti svojim učencem profesor dr. Josip Pajek, ki je začetek besede Maribor lahko vedel.

To je prvi dokaz za mojo trditev, da je beseda Maribor novejša umetna tvorba. Drugi dokaz pa mi dajo takratne tiskovine. Ker niso ravno drugi viri na razpolago, sezimo po dr. Simoničevi „Slovenski bibliografiji.“ Ako ta vir pregledamo, najdemo zanimivo prikazen, da so se slovenske knjige tiskale ali dobivale do leta 1861 izključno le v Marburgu, od l. 1862 naprej pa v Mariboru. Da navedemo samo en zgled (str. 31): Župnik Fr. Bezjak je izdal Molitvenik za tretji red leta 1861. Ta je izišel v Marburgu. Leta 1862 pa je izdal svoj Vsakdanji kruh že v Mariboru. Ali ni čudno, da se ta sprememba imena krije z otvoritvijo mariborske Čitalnice? In dalje, da ni nobeden starejših pisateljev rabil imena Maribor, ako bi to že od pamtiveka obstojalo? Saj so bili tudi med njimi ljudje, ki so se pečali z zgodovino in listinami ter drugimi zgodovinskimi viri.

Isti vir, katerega tudi g. Žunkovič navaja — namreč: Zahn, Ortsnamenbuch der Steiermark im Mittelalter (ONB) me dalje poduči, da prvi zlog v besedah Mar(ch)burg in Marnberk ne more biti verjetno istega pomena, ker bi se potem v svoji obliki bržčas ne razvil tako neenako. Že najstarejša oblika za Marnberk je različna od one za Maribor. Ta se glasi l. 1271 Merinberch, l. 1278 Meremberch, l. 1279 Maermberch; za Maribor pa vedno Marpurch, ali Marchpurch v seveda različnem pravopisju. Iz strani 450 omenjene knjige ONB pa sem se poučil, da je stara oblika Merin (l. 1179) istovetna z današnjo besedo Marein, slovenski Šmarje. Na o. m. stoji celo za leto 1318: Merein (Maria virgo est patrona). Ravno to me je napotilo — in pa zasebni pogovori z drugimi o Marnberku — k trditvi, da nas prvotno ime za Marnberk Merinberch navaja k razlagi Marijin vrh, ne da bi s tem hotel reči, da je to edina prava razlaga. Kako malo so morda vse stare listine za Maribor znane, tako malo nam je tudi znano, ako le ni bila kdaj kaka Marijina kapela ali cerkvica spočetkoma tam, kjer se je razvila naselbina: Marnberk. Ali seveda: quod non est in actis, non est in mundo; ako se ta rek v enem slučaju ne upošteva, lahko se proti njemu greši tudi kje drugje.

G. nasprotnik se jezi tudi nad mojo zahtevo, naj se s službenimi določbami nemških in spakedranih imen nekoliko počaka, a med tem pridno preiskuje njihov zgodovinski izvor in razvoj. Drugače se nova imena ne bodo tako kmalu utrdila, ako nimajo zgodovinske podlage in ljudskega čuta za-se. In vendar nam g. Žunkovič sam navaja dva zgleda za to mojo trditev: Maribor in Strnišče, za kar sem mu zelo hvaležen. Toliko manj mi je razumljiva njegova razburjenost. In dalje, da je nemška beseda „Kriechenberg“ vendar le spakedrana prestava „Kremberga“, bo g. Žunkovič ravno tako priznal, kakor

Kaj se dogaja v Cmureku?

Prijatelj iz Marije Snežne pri Cmureku nam piše te dni privatno pismo, v katerem slika mrzlično naglost, s katero se pripravljajo naši nemški in nemčurski nasprotniki na napad na zveste Jugoslovane. Iz pisma navedemu samo par stavkov:

»Nemci se pridno pripravljajo na napad, v Cmureku je polno vojaštva, tudi Dunajčani so zraven — a naša oblast — če bo šlo to naprej — ta malomarnost — ali kako bi že imenoval to brezskrbnost — ne stori ničesar — Slovenske gorice postale bodo druga Koroška.

Nemcev je na tisoče in zraven pomagali bodo posili Jugoslovani — Tožna nam majka — če bi imel kje železniško postajo — spravil bi svoje pohištvo domov — bi ga le bilo škoda — Od Cmureka smo odrezani — včasi še dobimo pošto — Pri vojakih se nisem tako bal za življenje — tam sem vsaj vedel za sovražnika — tukaj ne veš — V celi župniji ni 10 mož — na katere bi se lahko zanesel kot Slovence — pripravljajo se vsi za napad.« »Moj prednik je bil 2 meseca tukaj in je bil tepen, jaz jih dosedaj še nisem dobil, ker mi grozijo »kuglo« je človek prej »hin« — Ko bi vsaj imel vojne doklade, ker smo na fronti — pa še za tobak nimaš« — »Ko bi vojaška oblast poslala na mejo več vojaštva, pa ne vem ali ga nimajo ali kako — bi Nemci ne imeli toliko korajže — a teh par mož hitro pomandrajo in potem z Bogom lepe Slovenske gorice — Nemci imajo načrt — jeden del pri Trnovem čez Muro — drugi od Apač — Ščavniška dolina — tako pridejo v hrbet našim v Gornjem Cmureku — potem eni proti Sv. Lenartu — drugi proti Sv. Jakobu.«

Tako naš poročevalec. Sicer pa imamo sedaj trdno upanje, da se Nemci ne bodo upali nas napasti, ker vidijo in slišijo, kako ravno te dni naši vrli jugoslovanski junaki nategujeja koroškim Nemcem ušesa. Ista usoda bi gotovo tudi zadela te naše nasprotnike na Štajerskem, če bi postali preveč drzni. A vkljub temu morajo biti naše oblasti pozorne in ne smejo preveč zaupati tem našim smrtnim sovražnikom.

Nasilnost nemškutarjev v Cmureku.

Cmurek, 1. junija.

V soboto, dne 31. maja so naše straže aretirale na Sladkem Vrhu pri Cmureku tamošnjega nadučitelja šulferanjske šole Bandhauerja (Opomba uredništva: Je bil že prej odstavljen) in ravnatelja Feuerlöscherjeve papirnice Franca Scheff. Gnali so ju v Maribor in ju tam izročili roki pravice. To sta bila dva glavna in strupena hujskača proti naši državi. Spravljala sta iz Cmureka po tajnih potih orožje na tostran Mure in oboroževala Nemce in nemškutarje. Ko je hotel oskrbnik šulferanjskega posestva Slovenec Rupert Trunk obdelati zemljišče kakor mu je naročil dr. Leskovar, so mu sladkogorski nemški kolovodje in nahujskana druhal grozili, da ubijejo njega in vse delavce. Tako je ostal vinograd še do danes neobdelan. Iz vinograda so ponoči odnesli skoro vse kolje. Tudi ostalo posestvo je neobdelano. Župan Gosnid istotako neprestano rogovili proti Jugoslaviji. Vprašamo: zakaj mariborsko glavarstvo ne poveri obč. posle gerentu g. Zöhrerju? Hujskarija in orginizacija nemčurjev je raztegnjena od Sladkega Vrha do Apač. Dobili so puške in municijo iz Cmureka. V noči od 20. na 21. maja so orožniki in Srbi prijeli pri M. Snežni nad 20 takih hudobcev, ki so organizirali vstajo. Med njimi je tudi gostilničar Zelzer, rodom iz Jarenine. Odgnali so jih Maribor. Ljudstvo je sedaj pomirjeno. Pozivamo oblasti, da proti hujskačem nastopi brezobzirno.

Ob sklepu uredništva nam poročajo, da sta Bandhauer in Scheff osumljena veleizdaje.

Širite naše liste!

priznava, da je k slovenski besedi „Krem“ (ali ne tiči v tem mogoče beseda Kremenec, Feuerstein in v srednjeveški obliki za Kremberg Okrisendorf beseda kresati?) nepotrebno pridejana nemška beseda berg.

Kakor sem tukaj navedel vire in dokaze — če tudi bržčas manjvredne — bi pa g. Žunkoviča prav ponižno prosil, naj nam po zgledih iz staroslovenske literevnosti in po zanesljivih virih dokaže, da imajo besede mar, bor, krem v staroslovenščini res isti pomen, katerega njim on podlaga, in da so si Nemci svojo besedo Berg res izposodili iz slovenščine, to je: da je slovenska beseda res starejša, kot nemška. Ne samo g. Žunkovič, tudi drugi ljudje želijo dokazov.

Matija Ljubša, kazn. kurat v p.

Nemčija izročila protipredloge.

Pretekli četrtek je Nemčija izročila mirovni konferenci svoje protipredloge, ki obsegajo celih 143 strani. Nemčija prosi v svojih protipredlogih za razne gospodarske olajšave, tako glede postopanja z nemško lastnino, ki se nahaja na ozemlju zavezniških držav, glede postopanja z vojnimi vjetniki, glede turškega državnega dolga, nemških interesov v Sao Pavlo in končno še prosi Nemčija za 12 milijard 850 milijonov mark kot odškodnino, katero ji je povzročila blokada. Po poročilu pariških listov je sestavljena nemška nota v tonu, kakor če bi Nemčija bila zmagovalka.

Mariborski javni spomeniki.

Že večkrat se je v listih tožilo o svojevoljnem poškodovanju mestnih nasadov, še celo od uradne strani. Še slabši utis pa kot mladinska razbrzdanost naredijo prazni podstavki javnih spomenikov, vsak tujec se bode zgražal nad vandalizmom. To vprašanje se mora brž rešiti. Spomeniki, ki so splošno kulturnega pomena, se naj enostavno obnovijo in obranijo. Tu je Tegethofov bronast kip, najboljši in najdragocenejši mariborski spomenik. Mož je bil najslavnejši mariborski rojak in to ostane; bil je slaven zmagovalec in če hočete, v njem je poosebljena takorekoč tudi hrabrost jugoslovanske mornarice. Potem je spomenik nadvojvode Ivana, ki se ozira gor proti limbuškim vrhovom, ki jih je z izbranimi trtami zasadil. Zaradi kulturnih zaslug za okraj so mu naši predniki izkazali to hvaležnost, in ta mu naj ostane, kakor ostane tudi njegovo delo. Ne svojevoljno razdirati, ampak naprej zidati na dani podlagi; to bodi naše geslo. Drugače je z Jahnovim spomenikom; povzdignila ga je protiavstrijska in protislovanska misel; ta Jahn bi naj bil političen klicar, izraz nemške moči in nemške pesti. To so dobro vedeli tisti, ki so ga svojčas nežno in previdno kvarili, da bi sramoto naprtili Slovencem. Pa ta politični val se je prekucnil in razbil, vzdignil se je protival in tu naj ponese navzgor kot izraz novega časa — spomenik našega pripovedovalca Jurčiča. Tih prostorček, kjer je samoval oče Jahn, je kakor nalašč za spomenik. Kakor tiha vijolica je začel Jurčič v Mariboru zidati mehke slovenske značaje, pa tudi sukati politično pero. Cesarja Jožefa kp je bil, koder se je po državi nahajal, glasnik centralističnega, druge narode zaniknjočega nemštva. Zato ga denite v muzej! Nasadi pa zahtevajo neko osrednjo točko. Postavite semkaj Antona Martina Slomšeka, kako sedi v nedeljski šoli med Blažetom in Nežico. Otroški element bo harmoniral s cvetličnato okolico. Velik je bil Slomšek kot pedagog in pisatelj, boril se pa je tudi za pravico svojega naroda. Naše slovenske gorice in vse stransko polje bi v narodnem oziru čisto drugače izgledalo, ako bi se mu ne bilo posrečilo jih ločiti od graške škofije. Nikogar ni, ki bi bil s svojo osebnostjo in s svojim delom toliko vplival na kulturni razvoj štajerskih Slovencev. — Potem še stoji pri vhodu v nove mestne nasade marmornat steberček s plaketo Francu Jožefu in dvoglavim orlom. Tudi tega so se lotili zli otročaji. To je čisto navaden zgodovinski spomenik, ki pove kedaj, v kakšnih okoliščinah in po čigavi zaslugi so nastali ti nasadi. Kdor ljubi ta lepi park, ne more sovražiti tega nedolžnega in celo nepolitičnega znamenja. Učite mladino strpljivosti — pred vsem pa, da naj tekmuje s preteklostjo in jo skuša na vseh poljih prekositi. Le v pozitivnem delu se kaže ljubezen do domovine.

Tedenske novice.

Duhovniške spremembe. Umeščena sta bila dne 1. junija č. g. Hlastec Franc, župnik v Zagorju na župnijo Sv. Marka pri Ptuju in č. g. Kodrič Jožef, kaplan v Slivnici pri Celju na župnijo Sv. Danijela v Razborju. — Za provizorja v Zagorju je nastavljen č. g. Kramaršič Alojzij, kaplan v Kozjem. — Prestavljen je č. g. kaplan Hanžič Ivan iz Koprivnice v Kozje. — Za kaplana sta nastavljena v Slivnici pri Celju č. g. Polutnik Anton, duhovnik poreško krške škofije, bivši veroučitelj v Pulju in pri Sv. Marku pri Ptuju č. g. Atelšek Ivan, dosedaj provizor istotam. — V stalen pokoj je stopil č. g. Belšak Štefan, bivši provizor pri Sv. Barbari pri Vurbergu. — Začasen dopust je dobil radi bolezni č. g. Ogulin Ivan, kaplan pri Sv. Marku pri Ptuju.

Naši letošnji mašniki-jubilanti. Možje slavnih imen, vneti delavci v vinogradu Gospodovem, velečislani in občespoštovani voditelji svojega naroda končajo letos 60., 50. ozir. 25. leto svojega mašništva. Radi neugodnih razmer bodo menda večinoma vsi obhajali velepomembne obletnice na tihem in brez velikega zunanjega blišča. Toda njihova velika dela zaslužijo, da slovenski narod izve vsaj njih imena. Biserno sv. mašo (60 letnico) obhaja dne 9 junija č. g. Jožef Kolarič, župnik pri Sv. Martinu na Paki. — Zlato sv. mašo (50. letnico) obhajajo dne 23. julija č. g. Lendovšek Mihael, konzistorijalni in duhovni svetovalec ter župnik v Makolah, č. g. Suhač Anton, doktor bogoslovja, častni kanonik, duhovni svetovalec, župnik in dekan pri Sv. Ani v Slov. goricah ter č. g. Zdolšek Franc, duhovni svetovalec in župnik pri Sv. Juriju v Savinjski dolini; dne 30 julija č. g Wittmayer Karol, deficient v Negovi. — Srebrno sv. mašo (25. letnico) obhajajo dne 26. julija č. g o. Severin Korošec, provincijalni definitor in vikar v frančiškanskem samostanu v Mariboru; dne 25. julija č. g. Čede Jožef, župnik v Studenicah pri Poljčanah; č. g. Čemažar Ivan, župnik na Teharjih pri Celju; č. g. Janežič Rudolf, kanonik, koozistorijalni in duhovni svetovalec, referent, namestnik predsednika škofijskega sodišča v zakonskih zadevah, sinodalni izpraševalec, ravnatelj bogoslovja, komisar pri čč. šolskih sestrah in naddekan naddekanije Maribor desni breg; č. g. Janžekovič Jožef, župnik pri Sv. Lenartu v Slov. goricah; č. g Končan Fortunat, župnik pri Sv. Pavlu v Savinjski dolini; č. g. Kovačič Franc, doktor romanus filozofije, duhovni svetovalec, profesor fundamentalke in filozofije na bogoslovnem učilišču v Mariboru sedaj kot delegat pri mirovni konferenci v Parizu; č. g. Novak Anton, župnik v Kamnici pri Mariboru; č. g. Palir Jakob, župnik na Žusmu pri Šmarju; č. g. Presker Karol, župnik v Kapelah pri Brežicah; č g. Šket Mihael, župnik v Loki pri Zidanemmostu; č. g. Terstenjak Ernst, vojni kurat in č. g Zernko Gašper, župnik pri Sv. Mariji v Paščavi; dne 2 decembra č. g. Belšak Štefan, provizor v pokoju pri Sv. Barbari pri Vurbergu. Kot duhovniki živijo za svoj vzvišeni poklic, kot narodnjaki so delali in še delajo za svoje milo ljudstvo, kot pravi demokratje niso nikdar iskali hvale in časti pri svetu. Za to jih slovenski narod tembolj spoštuje in se veseli srečnega dneva njih mašniških jubilejev. Bog ohrani velezaslužne in zveste delavce Cerkvi in narodu še mnoga, mnoga leta!

Jubileji lavantinskih duhovnikov po starosti. Ker smo našteli naše letošnje mašnike jubilante, hočemo še navesti druge jubileje, ki jih bodo (oziroma so jih že) obhajali lavantinski duhovniki tekom tega leta po starosti. — 80 letnico obhajata č. g. Bezenšek Jurij, monsignore, mašnik jubilant, Njih Svetosti tajni komornik supra numerum, konzistorijalni in duhovni svetovalec ter župnik v Gadramu (dne 25. februarja) in č. g Gregorec Leopold, mašnik jubilant, doktor bogoslovja, duhovni svetovalec, kanonik koligiatnega kapitelja v Straßburgu na Koroškem, vicarius perpetuus in dekan v Novicerkvi pri Celju (dne 17. decembra). — 70-letnico obhajajo: č. g. Tomsig Franc, duhovnik goriške nadškofije, kurat v moški kaznilnici v Mariboru (dne 17. aprila); č. g. Bohanec Ivan, častni kanonik, duhovni svetovalec, župnik in dekan v Šmarju (dne 7. junija); č. g. Schmid Mihael, župnik v Solčavi (dne 13. avgusta) in č. g. Kitak Franc, duhovnik-misijonar pri Sv. Jožefu v Celju (dne 29. oktobra). — 60-letnico obhajajo: č. g. Šalamon Franc, duhovni svetovalec, nadžupnik in dekan v Rogatcu (19. januarja); č. g. Cerjak Franc, kaplan pri Sv. Križu dri Slatini (dne 30. januarja; č. g Ilešič Jožef, resig. župnik Sv. Polfenka v Slov. goricah, sedaj upravnik »Slov. Gospodarja« v Mariboru (9. marca); č. g. Frangež Jernej, duhovni svetovalec in župnik pri Sv. Marjeti ob Pesnici (18. marca); č. g. o. Alfonz Svet, minorit administrator dekanata Zavrče, defenitor perpetuus, custos custodum ter župnijski vikar pri Sv. Vidu pri Ptuju (3. maja) in č. g. o. Leopold Napotnik, benediktinec oskrbnik posestev v Svečini (dne 2. julija). — 50-letnico obhajajo: č. g. Mihalič Jožef, župnik v Slivnici pri Mariboru (dne 1. februarja); č. g. Brdnik Blaž, kaplan v Pilštanju (dne 3. februarja); č. g. o. Kajetan Kogej, frančiškan v Nazaretu v Savinjski dolini (dne 21. aprila); č. g. Novak Anton, župnik v Kamnici (dne 22. maja); č. g. Čižek Alojzij, mestni župnik v Slovenjgradcu (dne 27. maja); č. g. Postružnik Anton, deficient pri Sv. Križu pri Ljutomeru (dne 5. junija); č. g. Končan Fortunat, župnik pri

Sv. Pavlu v Savinjski dolini (dne 10. julija); č. g. Kolarič Jožef župnik pri Mali Nedelji (dne 13. julija); č. g. o. Hijeronim Knoblehar frančiškan v Mariboru (dne 8. avgusta) in č. g. Gorišek Ivan, župnik na Gornji Ponikvi (dne 16. novembra). — Vsem imenovanim gospodom želimo, naj jih Vsemogočni ohrani še dolga leta v naši novi, lepi svobodni domovini!

Najstarejši duhovniki lavantinske škofije, ki so že prekoračili 80. leto, so naslednji: č. g. Korošec Mihael, mašnik jubilant, vpokojeni župnik iz Loke pri Zidanem mostu, živi sedaj v Ljubljani, obhaja dne 26. septembra 89. letnico; č g. Wurzer Matija, mašnik-jubilant, duhovni svetovalec in župnik v Rušah je obhajal dne 22. januarja 87. letnico; č. g. Kolarič Jožef, biseromašnik in župnik pri Sv. Martinu na Paki je obhajal dne 24. januarja 84 letnico in č. g. Ogradi Franc, mašnik-jubilant, konzistorijalni in duhovni svetovalec, dekan, opat in mestni župnik v Celju obhaja dne 13. julija 83. letnico. — Kanonično najstarejša sta čč. gg. Korošec Mihael in Wurzer Matija, ki obhajata oba dne 29. julija 64. letnico mašništva. Č g. Ogradi Franc, obhaja prihodnje leto (1920) dne 25. julija in č. g. Kolarič Jožef pa letos dne 9. junija biserno sv. mašo.

Himen. V nedeljo, dne 1. junija dopoldne se je v baziliki M. Milosti v Mariboru poročil gospod oskrbnik Viktor Vreča z gospodično Reziko Golec, hčerko narodnega gostilničarja g. Goleca v Mariboru in sestro slovenskega pisatelja č. g. Januša Golec. Mlademu narodnemu paru obilo nebeškega blagoslova!

Osebne vesti. Upravitelj deželne hiralnice v Vojniku Freismuth je odstavljen. Za začasnega upravitelja je imenovan Franc Golob, kanclist v mariborski bolnišnici. Freismuth je zapustil hiralnico dne 1. junija. Zdravnik v hiralnici dr. Breschnik je odstavljen. Za njegovega namestnika je začasno imenovan vojniški rojak dr. Brezovnik.

Iz politične službe. Koncipisit celjskega okrajnega glavarstva dr. Ivan Vidmar je premeščen k poverjeništvu za notranje zadeve v Ljubljani. Za začasnega koncipista celjskega okrajnega glavarstva je imenovan adv. kandidat dr. Anton Farčnik.

Umirovljeni učitelji in učiteljice, stanujoči v Mariboru in njega okolici, naj blagovolijo priti v četrtek, dne 5. junija t. l. ob 10. uri v lajtersberg-krčevinsko šolo. Razgovarjali se bomo o nujno potrebni ožji naši organicaciji in o žalostnem gmotnem položaju upokojenega učiteljstva in učiteljskih vdov in sirot. Pridite v obilem številu!

F. Podobnik.

Člani nemškega Schulvereina v Gornji Polskavi so bili naslednji: Ignac Petrovič, Karl Hermann, Amalija Soršah, Rozi Katz, Josip Katz, J. Petrowitsch, Štefan Krecker, Josip Glavnig, Hans Smonig Mitzi Schön, Josip Cizel, Anton Grobian, H. Löschnigg, Luise Hauser, Ther. Jais, Ferry Czerny, Josip Putschnigg, Anton Hrastnigg, Peter Sortschnigg, Vinzenz, Gradischnigg, Mitzi Kaiba, Paul Piwetz, Johann Pristovnik, Leopold Kerschitsch, K. Kerschitz, Anton Ingolitsch, Johann Böhm (Fram), Franz Petelinz, Josef Holzer, Franz Ternik. Članske izkaznice sta podpisala v imenu podružničnega odbora neki Zisel in Hrastnigg.

Obmejni hujskači — gostje v Mariboru. Od Marije Snežne in Sladkega Vrha pri Cmureku so te dni prignali v Maribor nad 40 fletnih gostov, ki so hujskali proti Jugoslaviji in so deli i orožje za boj proti nam. Ptički se baje prav dobro počutijo v mariborski kletki.

Odredbe mariborskega okrajnega glavarstva. Posestnik Johann Tausendschön iz Straž je kupil od gostilničarke Szabo v Št. Ilju (Südmarkhof) dva konja in jih potem zvijačno iztihotapil v Nemško Avstrijo. Tausendschön ki kakor znano schon immer gefressen hat, wenn er die windischen Hunde sieht, je dobil za nagrado od okrajnega glavarstva Kron Tausendzehn = 10.000 kron in se moral obvezati, da spravi dotična konja nazaj v Jugoslavijo in jih proda domačinom. Pod državno nadzorštvo se je postavila tvrdka usnja usnja Berg v Mariboru. Nadzornikom se je imenoval g. dr. Rudolf Ravnik, odvetnik v Mariboru. Nadalje se je postavila pod državno nadzorstvo vinska tvrdka Voller v Krčevini. Nadzornikom je imenovan g. dr. Radoslav Pipuš, odvetnik v Mariboru.

Demobilizacijsko blago. Gospodarska komisija za stvarno demobilizacijo je v svoji 13. seji z dne 27. maja sklenila, da se prosilcem za demobilizacijsko blago, ki so na katerikoli način zapleteni pri razpečavanju neupravičenih prodajah ali prilastitvah demobilizacijskega materijala toliko časa ne dodeli nobenega blaga, dokler ni njih udeležba na takih kupčijah sodnijsko ali kako drugače iz-čiščena. Takim prosilcem že odkazano blago se v nobenem slučaju ne rezervira in tudi komisija ne prevzame dolžnosti za poznejšo dodelitev, tudi če se izkaže nedolžnost prosilca.

Pomanjkanje traverz občutno otežuje stavbarstvo v sedanji dobi. Železne traverze pa se dajo zelo uspešno in dostikrat tudi cenejše nadomestiti z železnobetonskimi traverzami. Ker je pravilno gradenje železobetonskih traverz našim zidarskim mojstrom in stavbenikom po večini le malo znano, priredi »Urad za pospeševanje obrti« v Ljubljani štiridnevni posebni tečaj pod vodstvom g. inž. I. Novaka, v katerem naj se stavbeniki naučе rabiti mesto železnih, železobetonske traverze. Objek tečaja je brezplačen, za potrebščine se plača 5 K. Začetek tečaja bo v soboto 7. junija ob 3. uri popoldne v prostorih »Urada za pospeševanje obrti« v Ljubljani, Dunajska cesta 22. Priglasi za tečaj naj se pošljejo nemudoma na naslov »Urada za pospeševanje obrti«.

Furnirje za mizarje, katere so do sedaj dobavile večinoma inozemske tvrdke, izdeljuje delniška družba »Slavonija« v Zagrebu, Ilica broj 26. Interesentje se nato opozarjajo.

Konjerejci shranite izkaznice in potrdila. Pri konjski klasifikaciji je bila vsakemu posestniku, ki je dobil vojaškega konja, vročena modra izkaznica oziroma potrdilo, da je konja plačal. Opozarjamo konjerejce, da skrbno shranijo vse listine, ki so jih dobili pri klasifikaciji. Gotovo bodo jih še dobro rabili.

Mariborsko okrožno sodišče sprejme takoj pomožno pisarniško moč. V računstvu izvežbani imajo prednost. Zglasiti se je v predsedstveni pisarni.

Državni proračun za leto 1919/1920 izkazuje sledeče: a) izdatkov: 1230 milijonov dinarjev in 1170 milijonov kron; b) dohodkov: 431 milijonov dinarjev in 1086 milijonov kron torej c) primanjkljaja 799 milijonov dinarjev in 84 milijonov kron.

Iz Amerike domov. Kakor poročajo listi, se pripravlja v Ameriki okoli 100.000 naših izseljencev za povratek v domovino. Največ je med njimi trgovcev, ki se nameravajo naseliti v Zagrebu in drugih mestih ter otvoriti trgovska in druga podjetja.

Savski most. Dela pri zgradbi savskega mostu dobro napredujejo, tako, da bo most že koncem julija dogotovljen in izročen prometu.

Žrtev nemške besnosti. Iz Trbonj ob Dravi se nam naznanja, da je dne 16. majnika zvečer ob 6. padel smrtno zadet v glavo vrli mladenič 28 let stari Gabriel Kališnik Ko je pred domačo hišo kosil travo. Žrtev nemške besnelosti.

Igranje z granato. Dne 30. majnika so našli trije otroci v Trbonjah neko granato, s katero so se igrali tako dolgo, da je razpočila ter ranila vse tri otroke tako hudo, da je eden takoj umrl, druga dva pa se v obupnem stanu odpeljali v mariborsko bolnišnico.

Služba okrožnega in hiralničnega zdravnika v Vojniku. Deželna vlada za Slovenijo razpisuje v „Uradnem listu“ št. XCVIII z dne 26. maja t. l. službo okrožnega zdravnika v Vojniku pri Celju, s katero je obenem združena zdravniška služba na tamošnji hiralnici. Okrožni zdravnik dobiva letno plačo 1200 K in ima pravico do šest petletnic po 100 K. K temu je do preklica dovoljena draginjska doklada v izmeri 100% vseh službenih prejemkov. Za zdravniško službo na hiralnici pa je določena letna remuneracija 1200 K.

Novi šolski tečaj na podkovski šoli Slovenske kmetijske družbe v Ljubljani se prične dne 1. julija 1919. Kdor želi vstopiti, naj vloži do dne 15. junija t. l. prošnjo za sprejem, ki naj ji priloži: 1. krstni list, 2. domovinski list, 3. zadnje šolsko spričevalo, 4. učno spričevalo, 5. nravstveno spričevalo. Sinovi siromašnih staršev, ki hočejo prositi za podporo, pa naj priložijo tudi ubožni list.

Razpisane tobačne trafike. Razpisana je oddaja glavne tobačne trafike v Ptuju hišna štev. 1. Ponudbe je vložiti do dne 28. junija. Nadalje je razpisana oddaje glavne tobačne zaloge v Slovenjgradcu: tozadevne ponudbe je vložiti do dne 27. junija. Natančneji pogoji se izvedo na mariborskem okrajnem finančnem ravnateljstvu ter pri dotičnih vodstvih preglednega okraja finančne straže.

Zveza podružnic Slovenske kmetijske družbe za [illegible] v nedeljo dne 15. junija t. l., ob 9. uri dopoldne v gostilni g. Skorčiča v Ormožu zborovanje vinogradnikov, pri katerem se bodo obravnavale razne za vinogradnike zelo važne zadeve.

Sv. Lenart v Slov. gor. Katoliško bralno in gospodarsko društvo priredi na binkoštni pondeljek, dne 9. junija, ob treh popoldne, v veliki dvorani g. Arnuš narodno veselico v prid koroškim beguncem. Na sporedu je igra „Domen“ in prosta zabava s srečolovom, med odmori godba na lok. Sedeži I. vrste 6 K, II. vrste 4 K, stojišča 2 K. Predprodaja vstopnic v soboto, dne 7. junija, popoldne od treh do petih in v nedeljo, dne 8. junija, dopoldan v društvenih prostorih. Ker je del čistega dobička namenjen koroškim beguncem, se prepačila hvaležno sprejemalo. Brez posebnih vabil.

Marija Snežna. Mnogo faktorjev in mož se je dalo od cmurešk h Nemcev ter hujskačev zaslepiti, da so osnovali celo zaroto zoper ljudi, ki so za Jugoslavijo. Dobili so iz Cmureka puške in strelivo. Pa v srečo za ljudstvo so orožniki zvedeli njihov namen in v noči od 20. na 21. majnika so dobili s pomočjo srbske posadke nad 20 teh hudobnežev s puškami in municijo vred, jih tirali v Maribor po zasluženo plačilo za njih izdajstvo. Med temi je tudi Jožef Celcer, gostilničar, doma iz Jarenine. — Vojaško oblast pa prosimo, da bi vse prehode čez Muro strogo zastražila ter tako zabranila spravljanje živil čez mejo in prihod hujskačev v Jugoslavijo. — Dne 23. maja je na adla nemška fakinaža gdč. učiteljici od Snežne v Cmureku na surov način. Fej takim divjakom!

Ptuj. Pododsek komisije za stvarno demobilizacijo v Ptuju naznanja, da ima iz nekdanjih vojaških zalog raznovrstno ploščato, voglato in okroglo železje, podkove, osi, pušice, verige, zavore, dvigala, kolesa in cokle za voze, žvale, napajalnike, sekire, krampe, stara nakovala (ambose), nadalje raznovrstne dele konjske oprreme, homote, jarme, razno jermenje, usnjate in platnene torbe, zabole, pletene košare, ovčjo volno itd. na razpolago. Blago se bo oddajalo le kmetovalcem, obrtnikom in drugim direktnim uporabnikom. Prekupci so izključeni. Kdor si želi iz teh zalog kaj nabaviti, naj to javi pismeno potom občinskega urada ali potom pristojne kmetijske podružnice okrajnemu glavarstvu v Ptuju. Blago se bo izdajalo le vsaki četrtek. Natančneja pojasnila daje okrajno glavarstvo v Ptuju, v pisarni št. 15.

Devina pri Slov. Bistrici. V sodoto, dne 24. t. m. se je poročil Franc Leskovar, sin posestnika in župana Gašparja Leskovar z vrlo mladenko Marijo Flis. Mlademu paru obilo sreče!

Po svetu.

Poštna zveza med Evropo in Ameriko. V državni zbornici Združenih držav Severne Amerike izdelujejo načrt, kako urediti redno prevažanje pisem, dodisnic, časopisov in denarnih nakaznic med Evropo in Ameriko po zrakoplovih. Načrt bo baje sprejet in najpozneje meseca avgusta se bo že pričelo redno prevažanje pošte med Evropo in Ameriko po zraku.

Mož brez ušes. V Ameriki je nedavno umrl neki mož po imenu Moric Eads, ki se je rodil brez ušes in ki še celo ušesnih odprtin ni imel. Kljub temu je pa ta mož prav dobro slišal, ako je le imel odprta usta. Kadar se je s kom pogovarjal, je odprl usta na stežaj in je vse prav dobro slišal.

Največje in najdražje sv. pismo. V Vatikanu v Rimu shranjuje sv. pismo pisano v hebrejskem jeziku, ki tehta 320 funtov. Trije moški ga imajo dosti nesti. Za to dragocено knjigo so bogati beneški trgovci leta 1512 ponujali takratnemu papežu Juliju II. težo sv. pisma v zlatu, torej toliko zlata, kolikor tehta sv. pismo. Papež je pa odklonil ponudbo.

Listnica uredništva.

Franjo Kosi, Bučečovci: Vi nam niste poslali dopisa iz Starenovevasi v »Straži« št. 42. Sploh Vas še dosedaj nimamo v vrstah naših dopisnikov. Glede vsebine dotičnega dopisa pa omenimo, da je g župan v celi zadevi neudeležen, temveč je vršil samo svojo dolžnost. — Marija Snežna: Pošljite nam imena aretiranih oseb. — Sv. Jurij ob južni žel.: »Jugoslovanska kmetska stranka«, ki se je dne 1. junija ustanovila v Ljubljani, je skrpucalo liberalcev, socijev in nekaterih nezadovoljnežev SLS. Glavno vodstvo te stranke imajo v rokah JDSarji. Naša strankarska organizacija ostane Slovenska Kmečka Zveza. Naznanite nam ljudi, ki rovarijo proti SKZ. — Sv. Pavel v Savinjski dolini: Hvala za pojasnilo. Razmere nam niso bile znane.

Koliko stane „Straža“?

Od 1. maja naprej stane naš list celoletno K 18·—, poletno K 9·—, četrtletno K 5·—. Posamezne številke bodo stale 30 vin., brez ozira na to, ali obsegajo 4 ali 8 strani.

Inserati bodo stali, ena petitvrsta, visoka 3 milimetre in dolga 46 milimetrov, K 1·—; v malih naznanilih bo stala beseda 30 vin.

Tiste naročnike, ki so naročnino že naprej plačali, vljudno prosimo, da nam za letos **še doplačajo naročnino in sicer za vsak mesec od 1. maja naprej 50 vin.** N. pr. ako ima kdo plačan list do konca leta, naj nam dopošlje še za 8 mesecev 4 krone.

MALA NAZNANILA.

Proda se:

Gumi-trake za cepljenje trt se dobi pri tvrdki Karl Cimperšek, Sevnica ob Savi. 964

Koruza za malo in debelo po najnižji ceni se proda pri Franc Vidoviču, Maribor, Cvetlična ulica št. 15. 944

En vagon gabrovega lesa se proda. Spodnja Radvanjska cesta 15. Vizjak, Maribor. 1011

Kmetovalci pozor! Vsakovrstne poljedeljske stroje, mlatilnice, vitelne, žitne čistilnice, mline za sadje in grozdje, prešo, slamorezalice, decimalne tehtnice kakor tudi dobro haloško vino. Franc Kokotec, Spod. Breg pri Ptuju. 1016

LEPO POHIŠTVO za sobo in kuhinjo na prodaj. Ogleda se lahko v Mozartovi ulici 59, Marib. 1027

KROMPIR prvovrstne kakovosti se zelo po ceni prodaja na Tržaški cesti 74, Maribor. 1004—58

Bas na lok 3/4 in čelo se po ceni proda. Vpraša se pri Antonu Ertl, Tegetthoffstr. 42, Marib. 1046

Ogrodje (rušt) 13 m dolgi, 8 m širok, 200 lat, 3500 kosov opeke za pokriti, nekaj desk se proda. Ilgo J. Slemen, pošta Selnica ob Dravi. 1047

Povodom prodaje je na ogled v Šoštanju, Štajersko, Jugoslavija velika partija moških oblek prve vrste najboljše blago še od predvojnih časov novo in nošeno, kakor površnih obutev, perilo itd. Pojasnila dá Emil Pennik v Šoštanju. 1041

Breja krava se proda pri Žrab, Pobrežje pri Mariboru, Cesta na Brezje 14.

Kupi se:

VRECE, sode in steklenice kupita vsako množino Jerausch & Gerhold, St Ingrtrg 2, Maribor. 851

Kateri kmetovalec ima kravo dobbre pasme za prodati naj to pri Gospodarskemu uradu v vojaški realki v Mariboru. 1010

KUPI SE star še dobro ohranjen gledalški oder. Ponudbe na naslov: Jakob Kolšek, Sv. Andraž, p. Velenje. 1039

POSESTVO ali gostilno od 2 do 4 orale semlje na spodnji kraj Maribora želim kupiti. Resne ponudbe na SHS poste restante št. Ilj v Slov. Gradcu. 1038

Službe:

SPREJMEJO se zidarji in delavci ali tudi akordant pri stavbeni tvrdki K. Rojs v Ormožu. 965

Hlapca z konjem, zanesljivega, proti dobri plači in hrani ter pijači sprejme oskrbništvo Reiser, Pekre pri Mariboru. Nastop takoj. 1040

Razna:

Apno iz Zagorja belo in sveže žgano se dobi pri C. Pickel, Maribor, Volksgartenstrasse 27. 1029

JAKOB VEZJAK, krojaški mojster, Vetrinjska ulica 25, Maribor, priporoča svojo veliko zalogo izgotovljenih oblek za gospode in dečke po zelo nizkih cenah. Večja zaloga finega blaga za obleke po meri, katere se izgotovijo točno in po solidni ceni. 1030

Strojna pletarna Marije Vezjak v Mariboru, Vetrinjska ulica 25 se priporoča za pletenje novih, podpletenje in popravljanje starih nogavic, kakor sploh vsega v to svrho spadajočega dela po znatno nizkih cenah. 1032

Trgovino z mešanim blagom bi rada prevzela na račun ali v najem dobro trgovsko izobražena že enkrat kot samostojna voditeljica ter že starejša moč v tej stroki. Ponudbe se prosijo poslati v upravništvo tega lista. 1015

Spodnja in Gor. Savinjska dolina in Slovenjegraški okraj.

Kdor hoče po ceni **zidati,** naj si naroči nov patentiran način zidanja, kateri je polovico ceneje; kdor rabi načrte in proračune za stavbe, kdor rabi zidarje, opeko, cement, apno, železnino naj vse to naročuje pri **Dragotinu Korošec,** stavbeni mojster. 848 **v Zalcu pri Celju.**

Obleke od preproste do vsakovrstne najfinejše, domače, dobro in vestno delo, vsake velikosti, izborne kakovosti izdeluje točno in solidno ter prodaja 719 **ALOJZIJ ARBEITER,** Maribor, Dravska ulica št. 15, pri starem mostu.

Sprejmejo se 3 gospodje na boljšo hrano. Vpraša se: Lutherjeva ulica 5, Maribor, pritličjo. desno. 1048

Vojakom 87. pešpolka. Praporščak Hans Kegler III/87 kompanija strojnic, na bojnem polju do 5. julija 1918, vojna pošta 304 se pogreša. Komu je kaj znano o njem ali o njegovem slugi Antonu Gabrovic, kateri je poznje postal poddesetnik, se prosi, da o stvari sporoči očetu Hans Kegler, trgovec v Kopališču Ischl na Zg. Avstrijskem. 1022

Deček se je izgubil z imenom Anzek Škazn, pd. Vrhnjivšekov, star 11 let. Slaboumen in bojasten je in jake zgovoren, pridružuje se rad vsakemu človeku. Pogreša se od nedelje, 18. maja t. l. Oblečen je bil v rujavi, domači ponošeni obleki, s kapo na glavi. Najbrže se nahaja v konjiškem ali celjskem okraju. Kdor o njem bi kaj vedel naj nemudoma naznani občini Frankolovo, p. Vojnik pri Celju. 1023

Franc Horvat slikar, Grajska ulica 10, Maribor se priporoča za izdelovanje raznovrstnih napisov. Delo solidno, postrežba točna.

Pohištvo. najboljše kakovosti izdeluje in prodaja po nizkih cenah Obrtna zadruga mizarskih mojstrov v MARIBORU, Grajski trg št. 3. kupuje tudi vsakovrstni mizarski les. 63

Vina

haloška, lastnega pridelka, stara in nova, zajamčeno pristna, izborne kakovosti prodaja v steklenicah čez ulico po skrajno nizkih cenah

Franc Starčič, trgovec
Maribor, Luterjeva ulica 9.

Prostovoljna javna dražba

3 srednjetežkih konj 63

se vrši dne 7. junija 1919 ob 8. uri na mestnem živinjrkem sejmišču poleg klavnice.

Odvetnik dr. Sandor Hrašovec

naznanja, da je otvoril svojo odvetniško pisarno v Kozjem. 1050

Kupim vsako množino rezanega in okroglega **smrekovega in jelkovega lesa.**

Ponudbe na tvrdko Drago Kobi v Mariboru Franc-Jožefa cesta 15. 990

Naznanilo otvoritve obrti.

Naznanjam cenjenim naročnikom, da sem otvoril na Franc Jožefovi cesti št. 10,

lastno krojačnico za civilno in uniformno garderobo.

Vsled svoje dolgotrajne prakse kot prirezač in kot bivši polkovni krojač mariborskega domobr. pp. št. 26, sem v stanu točno izvrševati vsa naročila. Upajoč na obilna naročila se priporoča

Anton Sajko

krojaški mojster, Franc Jožefova cesta 10, (zraven Magdalenskega poštnega urada). 1045

Sladščice (kandite)

na drobno in na debelo

H. Perko, Maribor, Grajska ulica 7.

ZAHVALA.

Vsem, ki so se nas spomnili ob bolezni in smrti naše iskrenoljubljene, nepozabne hčerke, sestre in svakinje

Micike Hajnšek,

posebno še onim, ki so dragi ranjki izkazali zadnjo čast in prihiteli tudi iz daljnih krajev ob njen grob, izrekamo svojo najprisrčnejšo zahvalo.

Vojnik, na vnebohod Gospodov 1919.

1044 Žalujoči ostali.

Trgovska agentura „LEVANTE“

v Mariboru, nudi in razpošilja

Mast	slavonsko zajamčeno čisto	kg K	34·—
Meso	suho in mešano suho	» »	30 —
Slanina	papricirano	kg K	34 —
	suho	» »	34 —
	soljeno	» »	30

Na veliko kakor tudi v poštnih 20 kg zavojih. Postrežba zanesljiva ter priporoča cenj trgovcem in drugim odjemalcem.

FRANJO KREPEK, Luterjeva ulica št. 5, (na dvorišču) 1021—50

RAZGLAS.

Vsi posestniki parnih kotlov, ki so pod državnim nadzorstvom, se pozivljajo, naj nemudoma, najkasneje do 15. junija t. l naznanijo pristojnemu komisarju (vidi Razglas št 44./12—II poverjeništva za javna dela, uradni list št. LXXXIII z dne 29. aprila t. l.) sledeče podatke:

1.) Koliko parnih kotlov posedujejo.
2.) Ali so ti-le v obratovanju
3.) Datum zadnje revizije ozir zadnje preizkušnje z vodnim pritiskom po državnem komisarju.

One tvrdke, ki so člani družbe "Dampfkesseluntersuchungs und Versicherungsgesellschaft a. G. na Dunaju" se ob enem opozajajo, da se obrača o, kakor odslej tudi nadalje v vseh zadevah, tikajočih se njih parnih kotlov, na zastopnika zgoraj omenjene družbe, inšpektorja Filipa Bubaka v Gradcu. — Gradbeno ravnateljstvo v Ljubljani.

Gradbeni ravnatelj: Inž. Klinar, l. r. 1020

Brata Vošnjak,

trgovina z usnjem in surovimi kožami .-: PTUJ :-: v hiši poleg okr. glavarstva (41) (prej trgovina Lenart) 395

podplati, notranje usnje, zgornje usnje črno in rujavo, likanec, (usnje za konjske opravo), cepljeno usnje za gamaše, elegantni box-calf in chevreaux čevlji, pol čevlji, — čevlji iz telečjega usnja, navadni čevlji iz rujave kravine, dreta — podplatni cveki — platno.

Slovenci širite „Stražo“.

HMELJ

kupi vsako množino Rudolf Pevec v Mozirju. — Cena po dogovoru z vzorci. 958

Slovenci pozor!

Ivan Lorber, slikar in pleskar v Mariboru, Viktringhofova ulica 9, se priporoča vsem Slovencem za vsa v njegovo stroko pripadajoča dela.

IVAN LORBER, slikar in pleskar. 807

KAVARNA CENTRAL

Prva in edina slov. kavarna v MARIBORU

se priporoča za mnogobrojni obisk vsem :: **Jugoslovanom** domačinom in tujcem

Giuro pl. Valjak
kavarnar Gosposka ulica

Otvoritev gostilne „Maribor“.

Cenjenemu slovenskemu občinstvu javljam, da sem na Grajskem trgu št. 1 v Mariboru nanovo preuredila in prenovila bivšo gostilno Weiss (Werdl) v hiši ge. dr. Gustinovej in jo prekrstila v

gostilno „Maribor“.

Gostilno „Maribor“ sem otvorila v nedeljo, dne 1. junija 1919. Cenjenemu občinstvu bom odslej postregla z izborno pijačo, dobrimi jedmi in tudi prenočišča so vselej na razpolago.

Za mnogobrojen obisk se priporoča

1042—60 Valerija Švajger, gostilničarka.

Izdajatelj in založnik Konsorcij „Straže“ Odgovorni urednik Velimir Stupan Tisk tiskarne sv. Cirila v Mariboru.